

1 Die aandster vonkel soe speels vanaand
2 was daa ń knipoeg
3 van jou
4 na my?

5 Djy is so naby
6 soes die helderste ster
7 djy's die spoed van ń gedagte
8 weg van my

9 Ek los ń boodskap by Venus vir jou –
10 as djy yt jou aandklas
11 kom, stiek yt jou hand
12 haal dit af:

13 dis die briefie
14 met die soentjie
15 op die omslag

The messenger – Peter Snyders

1 The evening star sparkles so playfully tonight
2 was there a wink
3 from you
4 to me?

5 You are so close
6 as the brightest star
7 you are the speed of a thought
8 away from me

9 I'll leave a message with Venus for you –
10 when you (come) out of your evening class
11 stick out your hand
12 take it off:

13 It's the letter
14 with the kiss
15 on the cover

Hierdie is 'n liefdesgedig.

AGTERGROND

Peter Snyders se moedertaal is Kaapse Afrikaans.

- ☛ Sy poësie is straatpoësie/praatpoësie.
- ☛ Daar is heelwat Engelse woorde.
- ☛ Klanke assimileer soms.
- ☛ Die "o"-klank word as "oe" uitgespreek.
- ☛ Woorde word gespel soos dit uitgespreek word.

Peter Snyders het al op skool begin skryf omdat hulle by die skool 'n stukkie koek kon kry as hulle iets voorgedra of opgevoer het.

- 🎯 Vir 'n arm kind was dit motivering.

STEMMING = speels.

TEMA

Die gedig beskryf vir ons hoe dit voel om verlief te wees veral wanneer die ander persoon nie naby jou is nie.

TIPOGRAFIE

Uiterlike bou = 15 Versreëls

- ❖ Vier strofes = 3 kwatryne en 1 tersine.
- ❖ Inkeping (spasies) = Versreëls 3/4/12/15.
  - Woorde wat volg, word beklemtoon.

Innerlike bou = Daar is progressie.

- ❖ Die aandster knipoog.
- ❖ Die geliefde wat ver is.
- ❖ Die boodskap vir die geliefde by Venus.
- ❖ Die beskrywing van die boodskap.

VRYE VERS

- ❖ Geen vaste rymskema nie.
- ❖ Reëllengtes verskil.
- ❖ Baie min leestekengebruik.

TITEL

Die titel verwys na iets of iemand wat 'n boodskap bring.

- ❖ Die boodskapper is Venus (die aandster/môrester).
- ❖ Personifikasie = Venus word as 'n mens voorgestel.

Strofe 1

1 Die aandster vonkel soe speels vanaand

Aandster = Venus = helderste ster in die hemelruim en word ook die môrester genoem.

- ❖ Dit word so genoem omdat dit 'n paar uur na sonsondergang en 'n paar uur voor sonsopkoms gesien kan word.

Venus word as die planeet van liefde gesien want

- ❖ dit is vernoem na die Romeinse godin (vrou) van liefde en skoonheid.

Die aandster vonkel (sparkle) helder.

- ❖ Dit lyk asof die ster 'n oog is wat vinnig knip.

Alliterasie = "s"-klank = bevestig die spelerigheid van die gedig en van die verliefdes.

2 was daa 'n knipoeg

Personifikasie = Die ster wat knipoog

3 van jou

4 na my?

"my" en "jou" word uitgehef deur DRIE tegnieke:

- * Inkeping (wit spasie)
- * Kort versreëls
- * "my" en "jou" aan die einde van die versreëls.

"jou" = die geliefde wat aangespreek word.

"my" = die spreker

- ♥ Die liefde vir die "jou" is die kerngedagte.

Die inkeping = boots die beweging van die spreker en sy geliefde na

- ❖ Hulle beweeg nader na mekaar.

Die strofe eindig met 'n retoriese vraag.

- ❖ Daar is nie 'n antwoord op die vraag nie.
- ❖ Funksie = beklemtoning.

Strofe 2

5 Djy is so naby

6 soes die helderste ster

Vergelyking

Helderste ster = skakel met aandster in versreël 1: Venus.

- * Intensiewe vorm van helder = glashelder/kristalhelder.

Kontras = Die ster is “naby” maar is eintlik baie ver.

- ❖ Alhoewel die aandster fisies ver weg is, voel dit naby omdat dit die helderste ster in die naghemel is.

“Djy is so naby” = binnerym

7	djy’s die spoed van ’n gedagte
8	weg van my

Al is Venus so ver van die aarde af, is die boodskap van liefde naby (gedagte = hy kan aan haar dink).

- ❖ Afstand is soos die spoed van ’n gedagte.
- ❖ Kontras = Die geliefde is so naby soos die helderste ster (ster is ver van ons af) en so naby soos ’n gedagte (dit is vinnig).

Eindrym = Versreëls 5/8.

Djy’s = jy is = stylfiguur: Elisie

Strofe 3

9	Ek los ’n boodskap by Venus vir jou –
---	---------------------------------------

Die naam van die boodskapper word nou gegee: Venus.

- ♥ Venus = simbool van liefde
- ♥ = godin van liefde.

Venus is ’n veilige plek om die boodskap te los omdat dit die planeet van liefde is.

- ♥ Hy wil hê sy moet opkyk en as sy die aandster sien, moet sy weet hy dink aan haar.

Aandagstreep = verduideliking wat volg

- * Kort tydsverloop wat afwagting skep
- ✓ Wat is die boodskap?

10	as djy yt jou aandklas
----	------------------------

Nou sien ons waar die geliefde is = by ’n aandklas

- 👁️ Sy studeer waarskynlik deelyds (’n student)
- 👁️ Aandklas = dit is aand en hoekom sy die ster sal sien.

11	kom, stiek yt jou hand
12	haal dit af:

Dit is baie maklik om die boodskap te kry.

- 👁️ Sy moet net haar hand uitsteek.
- 👁️ Dit is simbolies van ’n uitreik na hom
- ♥ ’n teken dat sy sy liefde aanvaar.

Daar word geïmpliseer dat dit maklik is om die boodskap te kry.

- ❖ Afstand tussen die geliefde en die ster word as maklik beskryf (uitsteek van hand/n gedagte – baie naby maar tog so ver).

Dubbelpunt (:) – versreël 12 = verduideliking gaan volg.

- ❖ “dit” = gaan verduidelik wat sy moet gaan afhaal.

Inkeping = beklemtoon hoe maklik dit is om die boodskap te kry.

- ❖ Die spasie wil letterlik vir ons wys hoe sy net haar hand moet uitsteek om die boodskap (dit) te kry.

Strofe 4

13	dis die briefie
14	met die soentjie
15	op die omslag

Die boodskap is 'n briefie wat die spreker vir sy geliefde by Venus gelos het.

- ♥ 'n Liefdesbrief = Hy verklaar sy liefde aan haar.

Daar is 'n soentjie op die omslag (buitekant).

- ❖ Soentjie = dalk 'n kruisie of 'n mond met lippe.
- ❖ Die soentjie bevestig sy liefde vir haar.
- ❖ Hy beskryf aan haar hoe sy briefie lyk sodat sy sal weet watter een (boodskap) hare is.

Verkleiningsvorm (briefie/soentjie) = beklemtoon dat dit 'n eenvoudige boodskap is.

Inkeping = Die oop (wit) spasie skep die gevoel van die soen of dat die soen in die oop wit spasie gegee word.

- ❖ Net soos in strofe 1 beklemtoon dit die nabyheid tussen die spreker en sy geliefde.

Ons weet dit is 'n liefdesboodschap (die soentjie) maar ons weet egter nog steeds nie wat die presiese inhoud van die brief is nie.

BOODSKAP

Om verlief te wees is lekker.

Bring romanse terug in jou verhouding.

VRAE

- 1 Noem DRIE kenmerke van Kaapse Afrikaans. (3)
- 2 Waarom is die gedig nie in Standaardafrikaans geskryf nie? (1)
- 3 Hoekom sal jy sê word Peter Snyders se digkuns “straatpoësie” genoem? (1)
- 4 Wie/wat is die boodskapper in die gedig? (1)

- 5 Watter ander WOORD is vir Venus in die gedig gebruik? (1)
- 6 Hoekom, dink jy, is die **aandster** as beeld in die gedig gebruik? Noem TWEE feite. (2)
- 7 Waaruit kan jy aflei dat die aandster met 'n mens kommunikeer? Haal TWEE APARTE WOORDE uit strofe 1 aan. (2)
- 8 Aan wie moes die boodskap afgelewer word? (1)
- 9 Haal 'n WOORD uit strofe 1 aan wat dui op die helderheid van die aandster. (1)
- 10 Gee 'n voorbeeld van alliterasie uit strofe 1. Onderstreep die allitererende klanke. (1)
- 11 Haal die WOORD uit strofe 1 aan wat die stemming van die gedig sal beskryf. (1)
- 12.1 Benoem die beeldspraak wat in strofe 1 voorkom. (1)
- 12.2 Haal die versreël as voorbeeld aan. (1)
- 13 Noem die DRIE tegnieke wat gebruik is om die "jou" en "my" in strofe 1 te beklemtoon. (3)
- 14 Strofe 1 eindig met 'n retoriese vraag. Verduidelik hoekom hierdie stelling WAAR is. (1)
- 15 Die spreker het nie die vrymoedigheid om vir sy geliefde 'n liefdesboodskap te stuur nie.
Verduidelik hoekom hierdie stelling volgens strofe 1 VERKEERD sal wees. (1)
- 16.1 Waarvan is die "aandster" 'n simbool? (1)
- 16.2 Hoekom het die spreker juis die "aandster" as simbool gebruik? (1)
- 17 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf net die vraagnommer en letter neer, bv. 17 E.
"soes die helderste ster" – Versreël 6 is 'n voorbeeld van ....
- A 'n metafoer.
B 'n vergelyking.
C personifikasie.
D 'n beknopte vergelyking. (1)
- 18 Waaruit kan jy aflei dat versreël 6 'n vergelyking is? Haal slegs EEN WOORD uit die reël aan. (1)
- 19 Wie/wat is die helderste ster? (1)

- 20 Sterre is ver van ons af.
Hoekom voel dit egter vir die spreker asof die aandster naby aan hom en sy geliefde was? (1)
- 21 Kies die KORREKTE woord om die sin te voltooi. Skryf slegs die woord as antwoord neer.
“Djy is so naby” is ’n voorbeeld van (eindrym/binnerym). (1)
- 22 Haal die versreëls aan waarin eindrym voorkom? (1)
- 23 Verduidelik in jou eie woorde wat versreël 7 beteken. (1)
- 24.1 Wat word die stylfiguur in die woord “djy’s” genoem? (1)
- 24.1 Gee die korrekte Afrikaans vir die woord “djy’s”. (1)
- 25 Wat beteken dit dat die geliefde “die spoed van ’n gedagte” weg van die spreker is? (1)
- 26 Watter kenmerk het die aandster waaraan die geliefde dit maklik sal kan uitken? (1)
- 27 Verduidelik die twee beelde in strofe 2 wat aandui hoe naby die spreker aan die geliefde voel. (2)
- 28 Wat het die spreker vir sy geliefde by Venus in strofe 3 gelos? (1)
- 29 Waar was die geliefde? (1)
- 30 Waruit kan jy aflei dat die spreker se geliefde dalk ’n student is? (1)
- 31 Hoekom sal Venus ’n veilige plek wees om ’n boodskap by te los? (1)
- 32 Kies die KORREKTE woord om die sin te voltooi. Skryf net die woord as antwoord neer.
Die aandagstreep aan die einde van versreël 9 is gebruik om (afstand/afwagting) te skep. (1)
- 33 Kyk na strofe 3.
Hoe weet jy dat die spreker gevoel het dat sy geliefde sy boodskap maklik in die hande kon kry? (1)
- 34 Watter tegniek is gebruik om te beklemtoon hoe maklik dit was om die boodskap in die hande te kry? (1)
- 35 Hoekom is die uitdrukking “so naby maar tog so ver” gepas in strofe 3? (1)

- 36 Waarna verwys “dit” in versreël 12? (1)
- 37 Watter teken was daar dat die boodskap ’n liefdesbrief was? (1)
- 38 Hoe sou sy geliefde weet watter boodskap was hare? (1)
- 39 Watter bevestiging het die geliefde as sy die soentjie op die omslag sien? (1)
- 40 Waarom is die gebruik van die verkleiningsvorm so effektief? (1)
- 41 Hoekom het die spreker aan sy geliefde beskryf hoe die boodskap gelyk het? (1)
- 42 Waarom het die spreker ’n briefie aan sy geliefde geskryf en nie net met haar gepraat nie? (1)
- 43 Hoekom sou dit nie die spreker gehelp het om sy geliefde te bel nie? (1)
- 44 Op watter ander manier kon hy kontak met sy geliefde gemaak het? (1)
- 45 Waarvan was die “soentjie” op die omslag ’n simbool? (1)
- 46 Hoe sou die ontvanger weet dit was die regte boodskap? (1)
- 47 Wat was die boodskap wat die aandster vir die geliefde moes gee? (1)
- 48 Waaruit kan ons aflei dat die spreker in die aand praat? Gee TWEE redes.(2)
- 49 Dink jy hierdie gedig is romanties? Motiveer jou antwoord. (1)
- 50 Dink jy jongmense van vandag kommunikeer nog met hulle geliefdes deur briefies te skryf? Motiveer jou antwoord. (1)
- 51 Hoekom is die gedig ’n voorbeeld van ’n vrye vers? Gee DRIE redes. (3)
- 52 Bespreek die kontras in strofe 2. (2)
- 53 Hoe sal jy die spreker in die gedig se karakter beskryf? (1)
- 54 Na wie verwys die “jou” en “my” in strofe 1 onderskeidelik? (2)

MEMORANDUM

- 1 Klanke assimileer soms.
Die “o”-klank word as “oe” gespel.
Woorde word gespel soos dit uitgespreek word. (3)
- 2 Dit is geskryf soos Peter Snyders praat/Hy praat Kaapse Afrikaans. (1)
- 3 Hy skryf/spel die woorde soos dit uitgespreek word deur die mense wat in die straat loop. (1)
- 4 Venus (1)
- 5 aandster (1)
- 6 Aandster is Venus en
Venus is die godin van liefde (2)
- 7 “vonkel” ; “knipoeg” (2)
- 8 die ‘jou’/geliefde (1)
- 9 “vonkel” (1)
- 10 soe speel (1)
- 11 “speel” (1)
- 12.1 Personifikasie (1)
- 12.2 “was daa ’n knipoeg” (1)
- 13 Inkeping (wit spasie)
Kort versreëls
“my” en “jou” aan einde van versreëls (3)
- 14 Die vraag word nie beantwoord nie (1)
- 15 Die aandster wat vonkel of knipoog (1)
- 16.1 Die spreker is lief vir haar. (1)
- 16.2 Dit vonkel/knipoog. (1)
- 17 B (vergelyking) (1)
- 18 “soes” (1)
- 19 Venus/aandster (1)

20	helderste ster	(1)
21	binnerym	(1)
22	“Djy is so naby/ weg van my”	(1)
23	Sy voel naby aan hom wanneer hy aan haar dink.	(1)
24.1	Elisie	(1)
24.2	jy is	(1)
25	Hy kan aan haar dink	(1)
26	Dit is die helderste ster	(1)
27	Sy voel so naby aan hom soos die helderste ster Sy voel so naby aan hom wanneer hy aan haar dink (spoed van 'n gedagte)	(2)
28	'n Boodskap/'n briefie	(1)
29	By aandklas	(1)
30	Sy het aandklas bygewoon	(1)
31	Dit is die planeet van liefde	(1)
32	afwagting	(1)
33	Sy moet net haar hand uitsteek	(1)
34	Inkeping	(1)
35	Wanneer die sterre so helder skyn, lyk dit asof 'n mens net daaraan sal kan raak, maar dit is eintlik ver – glad nie so maklik om daaraan te raak nie (onmoontlik).	(1)
36	Die boodskap	(1)
37	Soentjie op die omslag	(1)
38	Die brief met die soentjie op.	(1)
39	Die spreker is lief vir haar.	(1)
40	Beklemtoon die eenvoudigheid van die boodskap.	(1)
41	sodat sy sal weet wat die regte boodskap vir haar is.	(1)

- 42 Hulle was nie bymekaar nie (1)
- 43 Sy was by aandklas- sou nie haar foon kon antwoord nie (1)
- 44 Sosiale media (twitter.facebook/whatsapp/sms) (1)
- 45 Hy is lief vir haar (1)
- 46 Dat die spreker vir haar lief is (1)
- 47 Daar is 'n soentjie op die omslag (1)
- 48 Praat van die aandster
Geliefde woon 'n aandklas by (2)
- 49 Ja. Die sterre skep die idee van romanse (1)
- 50 Nee. Dit is makliker om dit persoonlik te sê/te sms/sosiale media is makliker om te gebruik en vinniger.
Ja. 'n Brief maak dit meer spesiaal/persoonlik/romanties. (1)
- 51 Geen vaste rympatroon/rymskema nie
Min leestekengebruik.
Reëllengtes verskil. (3)
- 52 Die geliefde voel so naby soos die helderste ster, so naby soos 'n gedagte maar 'n ster is eintlik baie ver van ons af – onmoontlik om daaraan te raak. (2)
- 53 romanties (1)
- 54 “jou” = die geliefde
“my” = die spreker (2)